

РЕШЕНИЕ

№ 27447

гр. София, 14.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 11.07.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова

при участието на секретаря Емилия Митова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **5652** по описа за **2025** година докладвано от съдия Мария Шишкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) вр. чл. 208 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по касационна жалба на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), депозирана от пълномощник на председателя на Управителния съвет – юрисконсулт Д. Д. срещу Решение № 1484 от 17.04.2025 г. по НАХД № 11750/2024, по описа на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 10 състав. С обжалваното решение е отменен Електронен фиш (ЕФ) за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата (ЗП) № [ЕГН], издаден от Агенция „Пътна инфраструктура“ към Министерство на регионалното развитие и благоустройството, с който на „ЖЕТОМ ТРАНС“ ЕООД е наложена имуществена санкция в размер на 2 500 лева, на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 вр. чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, за нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП, както и такса по чл. 10б, ал. 5 от Закона за пътищата в размер на 119 лева
В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност и необоснованост на постановеното решение. Сочи се, че систематичното тълкуване на разпоредбата на чл. 189ж от ЗДвП (ДВ, бр. 105/2018 г.) и нормите на чл. 167а, ал. 3 и ал. 4, чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 от ЗДвП не дават основание да се приеме, че въведената възможност, въз основа на заснемане от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, да се установяват някои видове административни нарушения по ЗДвП, за които по опростена процедура се ангажира административно – наказателната отговорност на водачи на моторни превозни средства, не е

приложима за нарушения, извършени от ползватели и собственици на ППС от категорията на чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата (ЗП). С позоваване на предложените и приети изменения и допълнения през 2019 г. в ЗДвП и в ЗП – въвеждане на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време (винетни такси) и на база изминато разстояние (тол такси) и на мотивите към законопроекта, е обоснована тезата, че издаване на ЕФ е допустим процесуален ред за констатиране и санкциониране на административни нарушения на задължение за плащане на тол такси (за изминато разстояние) по чл. 10, ал. 1 от ЗП. Поставен е акцент върху факта, че до този момент всички превозни средства са заплащали единствено винетни такси, а с въвеждането на такси за изминато разстояние, е въведена и Електронната система за събиране на пътни такси (ЕССПТ), чиято основна функция е осъществяване на ефективен контрол върху плащането им. Сочи се, че в разпоредбата на чл. 167а, ал. 2, т. 8 от ЗДвП, като част от нормативно установените контролни правомощия на АПИ върху заплащането на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от ЗП (чл. 167а, ал. 1 от ЗДвП) е включено и съставянето и връчването не само на Актове за установяване на административни нарушения, но и на Електронни фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 – ал. 3в от ЗДвП. Така е обосновано становище, че липсващата изрична процесуална уредба в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП не представлява нарушение, по смисъла на чл. 46, ал. 3 от Закона за нормативните актове, което предпоставя отмяна на обжалвания ЕФ. Сочи се и, че ЕФ съдържа ясно и точно описание на всички факти от значение за съставомерните елементи на съответното административно нарушение, доколкото отговаря на утвърдения от Управителния съвет на АПИ образец. Оспорва се изводът на районния съд, че въпреки безспорно доказаното административно нарушение, ЕФ подлежи на отмяна доколкото не е приложена процедурата по чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г. Поставен е акцент върху факта, че Регламентът за изпълнение се прилага от 19.10.2021 г., а нарушението за което е санкционирано дружеството е извършено три месеца по-рано - на 14.07.2021 г., както и че към този момент позитивната национална уредба не е предвиждала процедура за информиране от доставчиците на ЕУЕПТ на техните клиенти при недеклариране на пътни такси. С тези аргументи е обосновано искане за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което ЕФ да бъде потвърден.

В проведеното пред настоящата инстанция съдебно заседание, процесуалният представител на касатора поддържа искането в жалбата и мотивите, с които е обосновано. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на пълномощника на санкционираното дружество.

Ответникът по жалбата - „ЖЕТОМ ТРАНС“ ЕООД, чрез процесуалния представител на управителя - адв. П. Й., АК – П., е на становище, че като неоснователна жалбата следва да бъде отхвърлена. Счита решението за обосновано и законосъобразно, и моли да бъде оставено в сила. Претендира разноси в размер, съобразен с представените доказателства (л. 15 – пълномощно/договор).

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Настоящият касационен състав на Административен съд - София – град, въз основа на приложените доказателства, посочените касационни основания и становищата на страните, съобразно правомощията по чл. 218 от АПК, прие за установено:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е в предвидения в чл. 211, ал. 1 от АПК преклузивен срок (съобщението за изготвеното решение е връчено на 29.04.2025 г., а жалбата е заведена с вх. № 164293 на 12.05.2025 г.), от процесуално легитимирано лице, срещу подлежащ

на касационна проверка съдебен акт.

Разгледана по същество, жалбата е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА.

Въз основа на приобщените писмени доказателства Районният съд е приел за установено от фактическа страна:

На 14.07.2021 г. в 14:49 ч. техническо средство SCP_1018_Dir.1, ID № 006578, разположено в секция 10181, между 18 и п. д. „И.“, на път А-6, км. 50+427, нарастващ километър, е заснело движение в обхвата на платената пътна мрежа, на ППС собственост на „ЖЕТОМ ТРАНС“ ЕООД – влекач „М. ТГХ 18.440 4x2 БЛС“, рег. [рег.номер на МПС] в състав с ремарке, с технически допустима максимална маса - 18 000 и допустима максимална маса на състава превозни средства – 40 000, категория - N3, с 2 оси.

Автоматично е отчетено, че за ППС не е платена пътна такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от ЗП - няма издадена валидна маршрутна карта или валидна тол-декларация за преминаване през този сегмент. Генериран е запис регистриран като доклад за нарушение под № C7DF5D798070522FE053021F160A23D2 - снимка на ППС с отбелязване на стационарната контролна точка, датата и часа на записа, и посоката на движение на ППС. Въз основа на генерирания запис (доклад) е издаден ЕФ № [ЕГН], с който е установено административно нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП. На основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 вр. чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, на собственика на ППС – „ЖЕТОМ ТРАНС“ ЕООД е наложена имуществена санкция в размер на 2 500 лева. Приложен е и генерираният доказателствен запис (доклад) от електронната система по чл. 167а, ал.3 от ЗДвП заедно със статични изображения във вид на снимков материал.

В ЕФ е отразено, че независимо от наложената имуществена санкция, дружеството дължи и заплащане на таксата по чл. 10б, ал. 5 от ЗП, съобразно категорията на ППС, която е в размер на 119 лева. Възпроизведена е нормата на чл. 10, ал. 2 от ЗП, която предвижда възможност при заплащане на компесаторна такса в 14-дневен срок от връчване на ЕФ, в посочения размер от 750 лева и при спазване изискванията на чл.189е, ал. 3 и ал. 4 от ЗДвП, ЕФ да бъде анулиран.

Електронният фиш е изпратен и връчен на 19.04.2024 г. на представляващия „ЖЕТОМ ТРАНС“ ЕООД – управителя Ж. С., което е удостоверено със саморъчно отразена дата и име в известието за доставяне.

За да отмени ЕФ в мотивите на обжалваното решение районния съд е посочил множество допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които е приел за ограничаващи ефективното упражняване правото на защита от санкционираното лице. Констатирано е несъответствие между словесното и цифровото описание на елементите от състава на административното нарушение по чл. 102, ал. 2 от ЗДвП, изразяващо се в липса на отразяване дали собственикът на ППС е допуснал движението му въпреки неплатената пътна такса и в какво точно се изразява неправомерното поведение на нарушителя – неизпълнение на задълженията по установяване на размера и заплащане на таксата по чл. 10, ал. 1 от ЗП (както изисква чл. 102, ал. 2 от ЗДвП) или незаплащане в пълен размер на дължимата пътна такса (както е посочено словесно в ЕФ).

Според съда, не е посочено ясно и недвусмислено, съобразно конкретните данни за ППС, участъкът от платената пътна мрежа, който е ползван при движението на превозното средство в конкретния ден и съответният дължим размер на таксата за изминатото разстояние, доколкото определената с ЕФ е единствено за участъка заснет от техническото средство.

Тези несъответствия районния съд е счел за ограничаващи правилното определяне на предмета на доказване.

Като самостоятелно съществено процесуално нарушение за отмяна на ЕФ, позовавайки се и на съдебна практика на състави на АССТ, в мотивите на обжалваното решение е прието, че

опростената процедура за констатиране и санкциониране с ЕФ, не е била приложима за нарушение от вида на това, за което е наложена имуществената санкция на „ЖЕТОМ ТРАНС“ ЕООД - по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, доколкото не е била предвидена изрично в разпоедбата чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП към момента на извършването - 14.07.2021 г.

Според Районния съд преди да издаде ЕФ административно наказващият орган е следвало да събере информация дали доставчикът на ЕУЕПТ е информирал санкционираното дружество за недекларираната пътна такса, включително предприети ли са мерки за предеклариране на данните на ППС. В този смисъл, съдът се е позовал и на законодателните промени в ЗП и ЗДвП от 2024 г. както и на новата по – благоприятна разпореда на чл. 10б, ал. 7 от ЗП.

Като извърши служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК, въз основа на установените от Районния съд факти, съгласно чл. 220 от АПК, настоящият касационен състав счита обжалваното решение за валидно и допустимо, но неправилно.

Не се споделят аргументите, с които е обоснована отмяната на ЕФ поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, включително и поради липса на нормативно предвидена възможност административно нарушение на чл. 179б, ал. 3б от ЗДвП вр. чл. 10, ал. 1 от ЗП да бъде констатирано и санкционирано по предвидената в чл. 189ж, ал. 1 вр. чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП процедура, в отсъствие на контролен орган и нарушител.

Разпоредбата на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП въвежда задължение за собственици на пътни превозни средства или на вписан в свидетелството за регистрация ползвател да не допускат да се движат в обхвата на платената пътна мрежа, ако не са изпълнени задълженията по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, за пътното превозно средство според категорията му – да е заплатена съответната такса за изминатото разстояние (тол такса). Я. е санкционната норма – чл. 179, ал. 3б от ЗДвП. Дали административното нарушение ще бъде установено и санкционирано със съставяне на Акт и издадено въз основа на него наказателно постановление или ще бъде издаден ЕФ в отсъствие на нарушител и контролен орган, съгласно опростената процедура по чл.189ж, ал. 1 вр. чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП няма отношение към съставомерните елементи на административното нарушение, а и за отговорността, която следва да понесе собственика или ползвателя на ППС. Казано по друг начин, нарушението на процесуалния ред за установяване и санкциониране на административно нарушение може да бъде основание за отмяна на наложена по административен ред законоустановена санкция, така както е прието в мотивите на решението на районния съд, НО само тогава когато това нарушение е довело до ограничаване правата на санкционираното лице.

Нормативно предвидените възможности в чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 от ЗДвП за освобождаване от отговорност, а и за осъществяване на съдебен контрол – чл. 189ж, ал. 5 от ЗДвП, възпроизведени в обжалвания ЕФ словестно и цифрово - са достатъчна гаранция, че на санкционираното физическо или юридическо лице е разяснен реда, по който може да упражни правото си на защита, включително да ангажира доказателства, а в съдебното производство да се ползва от всички процесуални способности и то при прилагане на основните принципи на непосредственост и състезателност.

Изложеното дава основание на касационния състав да приеме, че Електронният фиш е издаден от компетентен орган, съдържанието му съответства на изискванията на ЗДвП в актуалната редакция към датата на констатиране на нарушението – 14.07.2021 г. Не се споделят и констатациите за неясно и неточно описание на конкретното административно нарушение, за което е санкционирано дружеството собственик на превозното средство. Нещо повече, заявената от съда неяснота относно включените в предмета на доказване релевантни за спора факти, изначално поставя под съмнение обосноваността и съответствието на постановения съдебен акт, въпреки положените процесуални усилия за събиране на относими и допустими доказателства с

разпореждането за насрочване делото.

Като инстанция по правото, а не по фактите при липсващо фактическо изложение в обжалвания съдебен акт, с оглед ограничените правомощия от разпоредбата на чл. 220 от АПК, настоящият съдебен състав не може да постанови съдебен акт по съществото на спора доколкото в анализа на въззивния съд липсва отговор - извършено ли е административно нарушение, за което „ЖЕТОМ ТРАНС“ ЕООД следва да бъде санкционирано с имуществената санкция, предвидена в чл. 179, ал. 3б от ЗДвП. Въпреки лаконичното съдържание на жалбата, с която е сезиран СРС, а и сходно изразеното становище от процесуалния представител в хода на съдебните прения, включително, проявената пасивност при събиране на относими и допустими доказателства, въззивният съд е задължен въз основа на установените със способите на доказване в съдебното производство факти, да даде отговор не само на конкретно изложените възражения в жалбата относно приложимия процесуален ред, но и най – вече по фактите, установяващи или не, подлежащо на имуществена санкция нарушение на закона. Резултатът от тази проверка е задължителна част от съдържанието на мотивите на съдебния акт и има съществено значение за настоящия правен казус доколкото и преценката за пропорционалност на наложената санкция, съобразно въведените критерии с Решение на СЕС от 21.11.2024 г. по дело № С-61/2023 г., предполага установени с доказателства конкретни обстоятелства, при които е извършено нарушението, поведението на водача на ППС, а евентуално и на други лица, които са имали отношение към изпълнение на задължението по чл. 102, ал. 2 от ЗП на санкционираното дружество към процесния момент – 14.07.2021 г.

В този смисъл, въпреки коректното посочване на относими, по смисъла на чл. 27, ал. 2 и ал. 3 от ЗАНН, обстоятелства за определяне на административната санкция, а и за преценка на пропорционалността на наложената с обжалвания ЕФ, в контекста на информацията, на която се е позовал административно наказващият орган – липса на получени и платени тол декларации и за предходния и за следващия сегмент на ползвания пътен участък от платената пътна мрежа, съдът не е проявил дължимата процесуална активност, съгласно чл. 13, ал. 1 и ал. 2 от НПК, което лишава от възможност настоящата инстанция, санирайки допуснатото съществено процесуално нарушение, да се произнесе по съществото на спора, доколкото това предполага установяване за първи път в настоящото производство на тези относими нови факти - причината за липса на отчетено таксуване в конкретния пътен участък; изминатият път в процесния ден от това ППС по пътни участъци, включени в платената пътна мрежа; последното регистрирано заплащане на такса за изминато разстояние (тол такса) за това ППС преди констатираното нарушение с обжалвания ЕФ и последващото регистрирано заплащане на такса за изминато разстояние за това ППС след констатираното с ЕФ административно нарушение, евентуалното наличие на изключващи отговорността обстоятелства по чл. 10б, ал. 7 – ал. 9 от ЗП, предвидени с приетите изменения в нормативната уредба след издаване на ЕФ, както и за анулиране на ЕФ, съгласно чл. 189ж, ал. 3 (ДВ, бр. 14/2023 г. в сила от 10.02.2023 г.).

По изложените съображения обжалваното решение като постановено при съществено нарушение на процесуалните правила следва да бъде отменено.

При новото разглеждане на делото съдът следва да подложи на анализ събраните доказателства и да даде отговор, при спазване на доказателствения стандарт на чл. 303, ал. 2 от НПК, извършено ли е административното нарушение, за което е издаден ЕФ, а при наличие на основания за налагане на имуществена санкция на собственика на ППС, да събере относими доказателства за установяване на посочените в настоящото решение обстоятелства от значение за определяне на санкцията, и въз основа на тях да извърши преценка за пропорционалност на наложената с ЕФ, в съответствие с решението на СЕС от 21.11.2024 г. по дело № С-61/2023 г.

При новото разглеждане на делото съставът на СРС следва да се произнесе и по направеното искане за присъждане на разноски, на основание чл. 226, ал. 3 от АПК.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 222, ал. 2, т. 2 вр. чл. 221 от АПК вр. чл. 63в от ЗАНН, Административен съд София – град, XXIII-и касационен състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Агенция „Пътна инфраструктура“ Решение № 1484 от 17.04.2025 г. по НАХД № 11750/2024 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 10 състав.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.